

KONVENCIJA

**dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės,
pateikta pasirašyti Romoje, 1980 m. birželio 19 d.**

PREAMBULĖ

Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

PASIRYŽUSIOS tarptautinės privatinės teisės srityje tęsti Bendrijoje jau pradėtą teisės vienodinimo darbą, ypač jurisdikcijos ir teismų sprendimų vykdymo srityje,

SIEKAMOS nustatyti vienodas sutartinėms prievolėms taikytinos teisės taisykles,

SUSITARĖ:

I DALIS**KONVENCIJOS TAIKYMO SRITIS***1 straipsnis***Konvencijos taikymo sritis**

1. Šios Konvencijos taisyklės taikomos sutartinėms prievolėms esant bet kuriai situacijai, susijusiai su skirtingų valstybių teisės pasirinkimu.
2. Jos netaikomos:
 - a) nepažeidžiant 11 straipsnio, su fizinių asmenų statusu ar veiksniumu susijusiems klausimams;
 - b) sutartinėms prievolėms, susijusioms su:
 - testamentais ir paveldėjimu,
 - santuokos pagrindu atsirandančiomis turtinėmis teisėmis,
 - teisėmis ir pareigomis, atsirandančiomis iš šeimos teisi-
nių santykių, tėvystės ar motinystės, santuokos ar
giminystės, taip pat ir nesantuokinių vaikų išlaikymo
pareigomis;
 - c) prievolėms, atsirandančioms pagal vekselius, čekius ir skoli-
nius įsipareigojimus bei kitus apyvarčius dokumentus tiek,
kiek tos prievolės pagal tokius kitus apyvarčius dokumentus
atsiranda dėl jų apyvartaus pobūdžio;
 - d) arbitražo susitarimams ir susitarimams dėl teismo
pasirinkimo;

- e) klausimams, kuriuos reglamentuoja bendrovių ir kitų juridi-
nio asmens teises turinčių ar jų neturinčių subjektų teisė, to-
kiems kaip bendrovių ir kitų juridinio asmens teises turinčių
ar jų neturinčių subjektų steigimas registruojant arba kitais
būdais, jų teisnumas, vidaus struktūra arba likvidavimas ir
darbuotojų bei narių asmeninė atsakomybė už bendrovės ar
kito subjekto prievolės;
 - f) klausimams, ar atstovas gali saistyti atstovaujамąjį arba ar or-
ganas gali juridinio asmens teises turintį ar jų neturintį su-
bjektą saistyti su trečiaja šalimi;
 - g) patikos sandorių sudarymui ir patikėtojų, patikėtinių ir nau-
dos gavėjų santykiams;
 - h) nepažeidžiant 14 straipsnio, įrodinėjimui ir procesui.
3. Šios Konvencijos taisyklės netaikomos draudimo sutartims
dėl Europos ekonominės bendrijos valstybių narių teritorijose
esančios rizikos. Kad nustatytų, ar tose teritorijose yra rizika, teis-
mas taiko savo vidaus teisę.
 4. Pirmesnė straipsnio dalis netaikoma perdraudimo sutartims.

*2 straipsnis***Valstybių, kurios nėra Susitariančiosios Valstybės, teisės
taikymas**

Taikoma bet kuri šioje Konvencijoje nurodyta teisė, nepaisant to,
ar ji yra, ar nėra Susitariančiosios Valstybės teisė.

II DALIS

VIENODOS TAISYKLĖS

3 straipsnis

Pasirinkimo laisvė

1. Sutarčiai taikoma šalių pasirinkta teisė. Pasirinkimas turi būti pakankamai aiškiai išreikštas sutarties sąlygose arba gali būti nustatomas pagal faktines bylos aplinkybes. Šalys savo susitarimu gali pasirinkti taikytiną teisę visai sutarčiai arba tik atskirai jos daliai.

2. Šalys savo susitarimu bet kada gali pakeisti anksčiau pasirinktą pagal šį straipsnį ar kitas Konvencijos nuostatas sutartinei prievolei taikytiną teisę kita teise. Taikytinos teisės pakeitimas po sutarties sudarymo nepažeidžia jos formalaus galiojimo pagal 9 straipsnį ir nekenkia trečiųjų šalių teisėms.

3. Aplinkybė, kad šalys pasirinko užsienio teisę, nepaisant to, ar jos kartu pasirinko ir užsienio teisimą, tais atvejais, kai visi kiti pasirinkimo metu situacijai svarbūs elementai yra susiję tik su viena valstybe, nėra pagrindas atsakyti taikyti valstybės teisės normas, nuo kurių sutartyje negali būti nukrypta (toliau – privalomos teisės normos).

4. Šalių sutarimo dėl taikytinos teisės pasirinkimo buvimas ir galiojimas yra nustatomas pagal 8, 9 ir 11 straipsnių nuostatas.

4 straipsnis

Taikytina teisė nesant pasirinkimo

1. Jeigu šalys nepasirinko taikytinos teisės pagal 3 straipsnį, taikoma valstybės, su kuria sutartinė prievolė yra labiausiai susijusi, teisė. Nepaisant to, atskirai sutarties daliai, kuri yra labiau susijusi su kita valstybe, išimties tvarka gali būti taikoma tos kitos valstybės teisė.

2. Atsižvelgiant į šio straipsnio 5 dalies nuostatas manoma, kad labiausiai su prievole pagal sutartį yra susijusi ta valstybė, kurios teritorijoje sutarties sudarymo metu yra šalies, kuri turi įvykdyti pareigą, labiausiai būdingą tai sutarčiai, įprastinė gyvenamoji vieta arba, jei ji yra juridinio asmens teisės turintis ar jų neturintis subjektas, - centrinė administracija. Tačiau jei sutartis yra sudaryta jos šaliai verčiantis verslu ar profesija, ta valstybė yra valstybė, kurioje yra pagrindinė verslo vieta, arba tais atvejais, kai pagal sutarties sąlygas sutartis turi būti vykdoma nepagrindinėje verslo vietoje, - valstybė, kurioje yra ta kita verslo vieta.

3. Nepaisant šio straipsnio 2 dalies nuostatų, jei sutarties dalykas yra teisė į nekilnojamąjį turtą arba teisė naudoti nekilnojamąjį turtą, manoma, kad ta sutartis yra labiausiai susijusi su valstybe, kurioje tas nekilnojamas turtas yra.

4. Sutarčiai dėl prekių vežimo šio straipsnio 2 dalyje nustatyta prielaida netaikoma. Tokioje sutartyje, jei valstybė, kurioje sutarties sudarymo metu vežėjas turi pagrindinę verslo vietą, yra ir valstybė, kurioje yra pakrovimo vieta ar iškrovimo vieta arba siuntėjo pagrindinė verslo vieta, manoma, kad sutartis yra labiausiai susijusi būtent su ta valstybe. Taikant šią straipsnio dalį, frachtavimo vienai jūrų kelionei sutartis ir kitos sutartys, kurių pagrindinis tikslas yra prekių vežimas, yra laikomos prekių vežimo sutartimis.

5. Šio straipsnio 2 dalis netaikoma, jeigu negalima nustatyti sutarčiai labiausiai būdingos pareigos įvykdymo vietos ir remtis 2, 3, 4 dalyse nustatytais prielaidomis, nes iš bylos aplinkybių matyti, kad sutartis yra labiau susijusi su kita valstybe.

5 straipsnis

Tam tikros vartojimo sutartys

1. Šis straipsnis taikomas sutarčiai, kurios dalykas yra prekių tiekimas ar paslaugų teikimas fiziniam asmeniui (toliau – vartotojas) tokiu tikslu, kuris gali būti laikomas nesusijusiu su jo verslu ar profesija, arba sutarčiai dėl kredito suteikimo tokiam dalykui įsigyti.

2. Nepaisant 3 straipsnio nuostatų, šalių teisė pasirinkti taikytiną teisę neatima ir neriboja vartotojo teisės į apsaugą, kurią jam teikia valstybės, kurioje yra jo įprastinė gyvenamoji vieta, privalomos teisės normos:

— jei toje valstybėje prieš sudarant sutartį buvo jam skirtas konkretus kvietimas ar reklama ir jis pats toje valstybėje buvo ėmėsis visų reikiamų veiksmų sutarčiai sudaryti

arba

— jei kita sutarties šalis ar jos atstovas gavo vartotojo užsakymą toje valstybėje,

arba

— jei sutartis yra sudaryta dėl prekių pardavimo ir vartotojas vyko iš tos valstybės į kitą valstybę ir ten pateikė savo užsakymą, kai vartotojo kelionę surengė pardavėjas, siekdamas paskatinti vartotoją pirkti.

3. Nesant pasirinkimo pagal 3 straipsnį, nepaisant 4 straipsnio nuostatų, sutarčiai, kuriai taikomas šis straipsnis, taikoma valstybės, kurioje yra vartotojo įprastinė gyvenamoji vieta, teisė, jei ji yra sudaryta šio straipsnio 2 dalyje apibūdintomis aplinkybėmis.

4. Šis straipsnis netaikomas:

a) vežimo sutarčiai;

b) paslaugų teikimo sutarčiai, kai paslaugos vartotojui yra teikiamos tik kitoje valstybėje nei ta, kurioje jis turi įprastinę gyvenamąją vietą.

5. Nepaisant šio straipsnio 4 dalies nuostatų, šis straipsnis taikomas sutarčiai, kuri už vieną bendrą kainą numato ir kelionę, ir apgyvendinimą.

6 straipsnis

Individualios darbo sutartys

1. Nepaisant 3 straipsnio nuostatų, šalių teisė pasirinkti taikytiną teisę darbo sutartyje neatima ir neriboja darbuotojo teisės į apsaugą, kurią jam suteikia privalomos teisės normos, jeigu, nesant pasirinkimo, būtų taikytina teisė pagal šio straipsnio 2 dalį.

2. Nepaisant 4 straipsnio nuostatų, nesant pasirinkimo pagal 3 straipsnį, darbo sutarčiai taikoma:

a) valstybės, kurioje vykdydamas sutartį darbuotojas paprastai dirba, teisė, net jeigu jis laikinai dirba kitoje valstybėje,

arba

b) jei darbuotojas paprastai nedirba darbo nei vienoje valstybėje - valstybės, kurioje yra darbdavio verslo vieta, teisė,

išskyrus atvejus, kai iš aplinkybių visumos galima daryti išvadą, kad sutartis yra labiau susijusi su kita valstybe, ir šiuo atveju sutarčiai taikoma tos valstybės teisė.

7 straipsnis

Privalomos teisės normos

1. Pagal šią Konvenciją taikant kurios nors valstybės teisę galima nustatyti, kad bus taikomos kitos valstybės, su kuria situacija yra labai susijusi, privalomos teisės normos, jei pagal pastarosios valstybės teisę tos normos turi būti taikomos nepaisant to, kokia teisė taikytina sutarčiai. Svarstant, ar nustatyti, kad bus taikomos šios privalomos teisės normos, turi būti atsižvelgiama į jų pobūdį bei paskirtį ir jų taikymo ar netaikymo pasekmes.

2. Jokia šios Konvencijos nuostata neriboja teismo vietos teisės normų taikymo, jeigu jos yra privalomos, nepaisant sutarčiai kitais atvejais taikytinos teisės.

8 straipsnis

Sutarties sąlygų galiojimas

1. Sutarties ar kokios nors sutarties sąlygos buvimas ir galiojimas nustatomas remiantis teise, kuri jai pagal šią Konvenciją būtų taikoma, jei ta sutartis ar sąlyga būtų galiojanti.

2. Nepaisant to, sutarties šalis gali remtis valstybės, kurioje yra jos įprastinė gyvenamoji vieta, teise, kad įrodytų, jog ji nesutiko, jei iš aplinkybių galima spręsti, kad nustatyti jos elgesio pasekmes pagal teisę, nurodytą pirmesnėje straipsnio dalyje, būtų neprotinga.

9 straipsnis

Formalus galiojimas

1. Sutartis, sudaryta tarp toje pačioje valstybėje esančių asmenų, formaliai galioja, jeigu ji atitinka teisės, kuri jai taikoma pagal šią Konvenciją, arba valstybės, kurioje ji yra sudaryta, formalius teisės reikalavimus.

2. Sutartis, sudaryta tarp skirtingose valstybėse esančių asmenų, formaliai galioja, jeigu ji atitinka teisės, kuri jai taikoma pagal šią Konvenciją, arba vienos iš tų valstybių formalius teisės reikalavimus.

3. Tais atvejais, kai sutartį sudaro atstovas, valstybė, kurioje atstovas veikia, yra atitinkama valstybė šio straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytais atvejais.

4. Veiksmas, kuriuo siekiama teisinių pasekmių esamai ar numatomai sutarčiai, formaliai galioja, jei jis atitinka teisės, taikomos arba taikytinos sutarčiai pagal šią Konvenciją, arba valstybės, kurioje tas veiksmas buvo atliktas, formalius teisės reikalavimus.

5. Pirmesnių šio straipsnio dalių nuostatos netaikomos sutarčiai, patenkančiai į 5 straipsnio taikymo sritį, sudarytai 5 straipsnio 2 dalyje nurodytomis aplinkybėmis. Formaliam tokios sutarties galiojimui taikoma valstybės, kurioje yra vartotojo įprastinė gyvenamoji vieta, teisė.

6. Nepaisant šio straipsnio 1-4 dalių, sutarties, kurios dalykas yra teisė į nekilnojamąjį turtą arba teisė naudoti nekilnojamąjį turtą, forma turi atitikti nekilnojamojo turto buvimo vietos privalomus reikalavimus, jei pagal tą teisę tie reikalavimai yra taikomi nepaisant valstybės, kurioje sutartis yra sudaryta, ir nepaisant tai sutarčiai taikomos teisės.

10 straipsnis

Taikytinos teisės taikymo sritis

1. Pagal šios Konvencijos 3 - 6 ir 12 straipsnius sutarčiai taikytina teisė pirmiausia yra taikoma:

- a) sutarties aiškinimui;
- b) sutarties vykdymui;
- c) neperžengiant proceso teisės teismui suteiktų įgaliojimų, sutarties neįvykdymo teisinėms pasekmėms, taip pat ir nuostolių apskaičiavimui tiek, kiek tai reguliuoja teisės normos;
- d) įvairiems prievolių įvykdymo būdams bei įgyjamajai senačiai ir ieškinio senačiai;
- e) sutarties negaliojimo teisinėms pasekmėms.

2. Sprendžiant dėl sutarties vykdymo būdo ir priemonių, kurių turi būti imamasi netinkamai vykdant sutartį, turi būti atsižvelgiama į valstybės, kurioje ji yra vykdoma, teisę.

11 straipsnis

Neveiksnumas

Toje pačioje valstybėje esančių asmenų sudarytoje sutartyje fizinis asmuo, kuris būtų veiksnus pagal tos valstybės teisę, gali remtis savo neveiksnumu pagal kitą teisę tik tuo atveju, jeigu kita sutarties šalis sutarties sudarymo metu žinojo apie šį neveiksnumą arba apie jį nežinojo dėl nerūpestingumo.

12 straipsnis

Savanoriškas reikalavimo perleidimas

1. Abipusėms perleidėjo ir perėmėjo prievolėms pagal savanorišką reikalavimo teisės kito asmens (skolininkas) atžvilgiu perleidimą taikoma teisė, kuri pagal šią Konvenciją taikoma perleidėjo ir perėmėjo sutarčiai.

2. Teisė, taikoma perleidžiamai reikalavimo teisei, nustato jos perleistinumą, perėmėjo ir skolininko santykius, sąlygas, pagal kurias galima remtis reikalavimo perleidimu skolininko atžvilgiu, ir bet kurį klausimą, ar skolininko prievolės buvo įvykdytos.

13 straipsnis

Reikalavimo perėjimas trečiajam asmeniui regresu tvarka (subrogacija)

1. Tais atvejais, kai asmuo (kreditorius) sutarties pagrindu turi reikalavimo teisę kitam asmeniui (skolininkas), o trečiasis asmuo turi pareigą patenkinti kreditoriaus reikalavimus arba jau yra faktiškai patenkinęs kreditoriaus reikalavimus tą pareigą įvykdydamas, teisė, kuri yra taikoma trečiojo asmens pareigai patenkinti kreditoriaus reikalavimus, lemia, ar trečiasis asmuo turi teisę skolininko atžvilgiu naudotis teisėmis, kurias kreditorius turėjo skolininko atžvilgiu pagal teisę, taikomą jų santykiams, ir, jeigu taip, ar jis gali tai daryti neribotai, ar tik ribotai mastu.

2. Ta pati taisyklė taikoma tais atvejais, kai keliems asmenims yra reiškiamas tas pats sutartinis reikalavimas ir vienas iš jų yra patenkinęs kreditoriaus reikalavimą.

14 straipsnis

Įrodinėjimo pareiga ir kita

1. Teisinės prezumpcijos arba įrodinėjimo pareiga nustatomos pagal teisę, taikomą sutarčiai pagal šią Konvenciją tiek, kiek tai nustatoma pagal sutarčių teisę.

2. Sutartis arba veiksmas, kuriuo siekiama sukurti teises pasekmes, gali būti įrodinėjami bet kuriuo įrodinėjimo būdu, kurį pripažįsta teismo vietos valstybės teisė arba bet kurios iš 9 straipsnyje nurodytų valstybių teisė, pagal kurią ta sutartis ar veiksmas yra formaliai galiojantis, jeigu tokį įrodinėjimo būdą teismas gali taikyti.

15 straipsnis

Atgalinio nukreipimo netaikymas

Bet kurios šioje Konvencijoje nurodytos valstybės teisės taikymas – tai toje valstybėje galiojančių teisės normų, išskyrus jos tarptautinės privatinės teisės normas, taikymas.

16 straipsnis

Ordre public

Bet kurios šioje Konvencijoje nurodytos valstybės teisės normos galima netaikyti tik tuo atveju, jeigu jos taikymas akivaizdžiai prieštarauja teismo vietos viešajai tvarkai (*ordre public*).

17 straipsnis

Atgalinio poveikio neturėjimas

Ši Konvencija Susitariančiojoje Valstybėje taikoma sutartims, sudarytoms po to, kai ši Konvencija įsigalioja tai valstybei.

18 straipsnis

Vienodas aiškinimas

Aiškinant ir taikant pirmiau pateiktas vienodas taisykles turi būti atsižvelgiama į jų tarptautinį pobūdį ir siekį jas vienodai aiškinti ir taikyti.

19 straipsnis

Daugiau kaip vieną teisės sistemą turinčios valstybės

1. Kai valstybę sudaro keletas teritorinių vienetų, kuriuose sutartinėms prievolėms reglamentuoti yra skirtingos teisės normos, kiekvienas teritorinis vienetas nustatant pagal šią Konvenciją taikytiną teisę yra laikomas valstybe.

2. Valstybė, kurioje atskiri teritoriniai vienetai sutartinėms prievolėms reglamentuoti turi skirtingas teisės normas, šios Konvencijos neprivalo taikyti esant prieštaravimams tik tarp tokių vienetų teisės.

20 straipsnis

Bendrijos teisės viršenybė

Ši Konvencija neturi poveikio taikymui tokių nuostatų, kurios konkreitiems dalykams nustato su sutartinėmis prievolėmis susijusias teisės pasirinkimo taisykles ir kurios yra ar bus įtvirtintos Europos Bendrijų institucijų aktuose arba įgyvendinant tokius aktus suderintuose valstybių narių įstatymuose.

21 straipsnis

Ryšys su kitomis konvencijomis

Ši Konvencija neriboja tarptautinių konvencijų, kurių šalimi yra arba tampa Susitariančioji Valstybė, taikymo.

22 straipsnis

Išlygos

1. Kiekviena Susitariančioji Valstybė pasirašymo, ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo metu gali pasilikti teisę netaikyti:

- a) 7 straipsnio 1 dalies nuostatų;
- b) 10 straipsnio 1 dalies e punkto nuostatų.

2. Kiekviena Susitariančioji Valstybė, pranešdama apie Konvencijos taikymo išplėtimą pagal 27 straipsnio 2 dalį, taip pat gali padaryti vieną ar daugiau iš šių išlygų, nurodydama, ar jos taikomos visoms ar daliai išplėtime nurodytų teritorijų.

3. Kiekviena Susitariančioji Valstybė gali bet kada atšaukti savo pareikštą išlygą; išlyga nustoja galioti trečio kalendorinio mėnesio po pranešimo apie atšaukimą pirmą dieną.

III DALIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23 straipsnis

1. Jei po šios Konvencijos įsigaliojimo Susitariančiajai Valstybei dienos ta valstybė nori šios Konvencijos taikymo srityje priimti naują teisės pasirinkimo taisyklę tam tikrai sutarčių kategorijai, ji apie savo norą praneša kitoms šią Konvenciją pasirašiusioms valstybėms per Europos Bendrijų Tarybos generalinį sekretorių.

2. Kiekviena šią Konvenciją pasirašiusi valstybė per šešis mėnesius nuo generaliniam sekretoriui pateikto pranešimo dienos gali prašyti jį surengti šią Konvenciją pasirašiusių valstybių konsultacijas, kad jos susitartų.

3. Jei per šį laikotarpį nė viena šią Konvenciją pasirašiusi valstybė neprašo surengti konsultacijų arba jei per dvejus metus nuo pranešimo pateikimo generaliniam sekretoriui pateikto pranešimo per konsultacijas nesusitariama, atitinkama Susitariančioji Valstybė gali nurodytu būdu pakeisti savo teisę. Apie priemones, kurių ėmėsi ta valstybė, per Europos Bendrijų Tarybos generalinį sekretorių pranešama kitoms šią Konvenciją pasirašiusioms valstybėms.

24 straipsnis

1. Jei po šios Konvencijos įsigaliojimo Susitariančiajai Valstybei dienos ta valstybė nori tapti daugiašalės konvencijos, kurios pagrindinis tikslas arba vienas iš pagrindinių tikslų yra nustatyti su kuriais nors šios Konvencijos reglamentuojamais dalykais susijusias tarptautinės privatinės teisės taisykles, šalimi, taikoma 23 straipsnyje nustatyta tvarka. Tačiau to straipsnio 3 dalyje nurodytas dvejų metų laikotarpis sutrumpinamas iki vienerių metų.

2. Pirmesnėje straipsnio dalyje nurodytos tvarkos nereikia laikyti, jei Susitariančioji Valstybė arba viena iš Europos Bendrijų jau yra tos daugiašalės konvencijos šalis, arba jei jos dalykas yra pakeisti kokią nors konvenciją, kurios šalimi atitinkama valstybė jau yra, arba jei tai yra konvencija, sudaryta pagal Europos Bendrijų steigimo sutartis.

25 straipsnis

Jei Susitariančioji Valstybė mano, kad 24 straipsnio 1 dalyje nurodytų susitarimų sudarymas turi neigiamos įtakos šia Konvencija pasiektam suvienodinimui, ta valstybė gali prašyti Europos Bendrijų Tarybos generalinį sekretorių surengti šią Konvenciją pasirašiusių valstybių konsultacijas.

26 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Valstybė gali prašyti keisti šią Konvenciją. Šiuo atveju Europos Bendrijų Tarybos pirmininkas sušaukia konferenciją keitimo klausimu.

27 straipsnis

1. Ši Konvencija taikoma Susitariančiųjų Valstybių europinėms teritorijoms, įskaitant Grenlandiją, ir visai Prancūzijos Respublikos teritorijai.

2. Nepaisant 1 dalies:

a) ši Konvencija netaikoma Farerų saloms, jeigu Danijos Karalystė pareiškimu nepareiškia priešingai;

b) ši Konvencija netaikoma už Jungtinės Karalystės sienų esančiai europinei teritorijai, už kurios santykius su užsieniu yra atsakinga Jungtinė Karalystė, jeigu Jungtinė Karalystė pareiškimu nepareiškia priešingai dėl bet kurios iš tokių teritorijų;

c) ši Konvencija taikoma Nyderlandų Antilams, jei Nyderlandų Karalystė dėl to padaro pareiškimą.

3. Tokie pareiškimai gali būti daromi bet kuriuo metu informuojant Europos Bendrijų Tarybos generalinį sekretorių.

4. Jungtinėje Karalystėje pradėtas apeliacinių skundų dėl 2 dalies b punkte nurodytose teritorijose esančių teismų sprendimų nagrinėjimas laikomas tuose teismuose vykstančiu nagrinėjimu.

28 straipsnis

1. Šią Konvenciją nuo 1980 m. birželio 19 d. gali pasirašyti valstybės, Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties šalys.

2. Šią Konvenciją pasirašiusios valstybės turi ją ratifikuoti, priimti arba patvirtinti. Ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Bendrijų Tarybos generaliniam sekretoriui.

29 straipsnis

1. Ši Konvencija įsigalioja trečio mėnesio po septinto ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumento deponavimo pirmą dieną.

2. Kiekvienai šią Konvenciją pasirašusiai valstybei, ją vėliau ratifikuojančiai, priimančiai arba patvirtinančiai, ji įsigalioja trečio mėnesio po jos ratifikavimo, priėmimo ar patvirtinimo dokumento deponavimo pirmą dieną.

30 straipsnis

1. Ši Konvencija galioja dešimt metų nuo jos įsigaliojimo pagal 29 straipsnio 1 dalį net ir valstybėms, kurioms ji įsigalioja vėliau.

2. Nesant denonsavimo, Konvencija tyliu sutarimu atnaujinama kas penkeri metai.

3. Susitariančioji Valstybė, kuri nori Konvenciją denonsuoti, ne vėliau kaip prieš šešis mėnesius iki dešimties arba penkerių metų laikotarpio pabaigos atitinkamai praneša Europos Bendrijų Tarybos generaliniam sekretoriui. Denonsavimas gali būti taikomas

tam tikrai teritorijai, kuriai Konvencijos taikymas buvo išplėstas pareiškimu pagal 27 straipsnio 2 dalį.

4. Denonsavimas įsigalioja tik tai Valstybei, kuri apie jį yra pranešusi. Konvencija tebėgalioja visoms kitoms Susitariančiosioms Valstybėms.

31 straipsnis

Europos Bendrijų Tarybos generalinis sekretorius valstybėms, Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties šalims, praneša apie:

- a) pasirašymus;
- b) kiekvieno ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumento denonsavimą;
- c) šios Konvencijos įsigaliojimo datą;
- d) pranešimus, padarytus pagal 23, 24, 25, 26 ir 30 straipsnius;
- e) 22 straipsnyje nurodytas išlygas ir išlygų atšaukimus.

32 straipsnis

Prie šios Konvencijos pridamas protokolas yra jos sudedamoji dalis.

33 straipsnis

Ši Konvencija, parengta vienu originaliu egzemplioriumi airių, anglų, danų, italų, olandų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, visi tekstai autentiški, yra deponuojama Europos Bendrijų Tarybos sekretoriato archyvuose. Generalinis sekretorius kiekvienos šią Konvenciją pasirašiusios Valstybės Vyriausybei perduoda patvirtintą kopiją.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimtų metų birželio devynioliktą dieną Romoje.

[[Igaliojusių asmenų parašai]

PROTOKOLAS

Aukštosios Susitariančios Šalys susitarė dėl šios prie Konvencijos pridedamos nuostatos:

Nepaisydama Konvencijos nuostatų, Danija gali išlaikyti „Solov“ (Jūrininkystės įstatymo) 169 dalyje įtvirtintas nuostatas dėl klausimams, susijusiems su prekių gabenimu jūra, taikytinos teisės ir gali šias nuostatas keisti nesilaikydamos Romos konvencijos 23 straipsnyje nustatytos tvarkos.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimtų metų birželio devynioliktą dieną Romoje.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]

BENDRA DEKLARACIJA

Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės,

pasirašydamos Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės,

siekdamos užtikrinti, kad ši Konvencija būtų kuo veiksmingiau taikoma,

pasiryžusios neleisti, kad šios Konvencijos aiškinimo skirtumai trukdytų ją vienodai taikyti,

pareiškia esą pasirengusios:

1. Svarstyti galimybę tam tikrose bylose suteikti jurisdikciją Europos Bendrijų Teisingumo Teismui ir prirėkus vesti derybas dėl tokio susitarimo.
2. Reguliariai rengti savo atstovų susitikimus.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Bendrą deklaraciją.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]

BENDRA DEKLARACIJA

Pasirašydamos Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės,

- I. Siekdamos kuo labiau vengti teisės pasirinkimo taisyklių išsklaidymo keliuose dokumentuose ir šių taisyklių skirtumų, pageidauja, kad Europos Bendrijų institucijos, naudodamosi savo įgaliojimais pagal Sutartį, kuriomis jos buvo įsteigtos, prirėkus stengtųsi priimti teisės pasirinkimo taisykles, kurios kuo labiau derintųsi su šios Konvencijos taisyklėmis.
- II. Reiškia savo ketinimą nuo šios Konvencijos pasirašymo dienos, iki ji taps privaloma pagal 24 straipsnį, tarpusavyje konsultuotis, jei kuri nors viena iš ją pasirašiusių Valstybių norės tapti bet kokios konvencijos, kuriai būtų taikoma 24 straipsnyje nurodyta tvarka, šalimi.
- III. Atsižvelgdamos į Konvencijos dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės įnašą Europos Bendrijose suvienodinant teisės pasirinkimo taisykles, reiškia nuomonę, kad kiekviena Valstybė, tapdama Europos Bendrijų nare, turėtų prisijungti prie šios Konvencijos.

PIRMASIS PROTOKOLAS

dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijos aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje

EUROPOS EKONOMINĖS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

ATSIŽVELGDAMOS į Bendrą deklaraciją, pridėdamą prie Konvencijos dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktos pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje,

NUSPRENDĖ sudaryti Protokolą, suteikiantį Europos Bendrijų Teisingumo Teismui jurisdikciją aiškinti tą Konvenciją, ir šiuo tikslu savo įgaliotaisiais atstovais paskyrė:

[Valstybių narių paskirti įgaliotieji atstovai]

KURIE, susirinkę Europos Bendrijų Taryboje ir apsikeitę tinkamai įformintais ir patvirtintais įgaliojamaisiais raštais,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

Europos Bendrijų Teisingumo Teismas turi jurisdikciją teikti nutarimus, aiškinančius:

- a) Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje (toliau - Romos konvencija);
- b) Konvenciją dėl valstybių, tapusių Europos Bendrijų narėmis po tos dienos, kurią ji pateikta pasirašyti, prisijungimo prie Romos konvencijos;
- c) šį Protokolą.

2 straipsnis

Kiekvienas iš toliau nurodytų teismų gali prašyti Teisingumo Teismą priimti preliminarų nutarimą klausimu, iškilusiu jame nagrinėjamoje byloje ir susijusiu su 1 straipsnyje nurodytų teisės aktų nuostatų aiškinimu, jei tas teismas mano, kad teismo sprendimui priimti reikia nutarimo šiuo klausimu:

- a) — Belgijoje:
„la Cour de cassation“ („het Hof van Cassatie“) ir „le Conseil d'État“ („de Raad van State“),
- Danijoje:
„Højesteret“,
- Vokietijos Federacinėje Respublikoje:
„die obersten Gerichtshöfe des Bundes“,
- Graikijoje:
„Ta ανώτατα Δικαστήρια“,
- Ispanijoje:
„el Tribunal Supremo“,

— Prancūzijoje:

„la Cour de cassation“ ir „le Conseil d'État“,

— Airijoje:

the Supreme Court,

— Italijoje:

„la Corte suprema di cassazione“ ir „il Consiglio di Stato“,

— Liuksemburge:

„la Cour Supérieure de Justice“, kai posėdžiauja kaip „Cour de cassation“,

— Nyderlanduose:

„de Hoge Raad“,

— Portugalijoje:

„o Supremo Tribunal de Justiça“ ir „o Supremo Tribunal Administrativo“,

— Jungtinėje Karalystėje:

„the House of Lords“ ir kiti teismai, kurių sprendimai neskundžiami;

- b) Susitariančiųjų Valstybių teismai, veikiantys kaip apeliaciniai teismai.

3 straipsnis

1. Susitariančiosios Valstybės kompetentinga institucija gali prašyti Teisingumo Teismą priimti nutarimą 1 straipsnyje nurodytuose teisės aktuose esančių nuostatų aiškinimo klausimu, jei tos valstybės teismų priimti sprendimai prieštarauja Teisingumo Teismo arba vieno iš 2 straipsnyje nurodytų kitos Susitariančiosios Valstybės teismų sprendime pateiktam aiškinimui. Šios straipsnio dalies nuostatos yra taikomos tik teismo sprendimams, kurie yra tapę *res judicata*.

2. Atsakant į tokį prašymą, Teisingumo Teismo pateiktas aiškinimas neturi įtakos sprendimams, dėl kurių buvo pateiktas prašymas pateikti aiškinimą.

3. Susitariančiųjų Valstybių aukščiausiųjų apeliacinių teismų generaliniai prokurorai arba kuri nors kita Susitariančiosios Valstybės paskirta institucija turi teisę pagal šio straipsnio 1 dalį prašyti Teisingumo Teismą priimti nutarimą dėl aiškinimo.

4. Apie prašymą Teisingumo Teismo sekretorius praneša Susitariančiosioms Valstybėms, Europos Bendrijų Komisijai ir Tarybai; tada jos turi teisę per du mėnesius nuo pranešimo dienos pateikti Teismui savo teiginius atitinkamu klausimu ar rašytines pastabas.

5. Už šiame straipsnyje nustatytus procesinius veiksmus neimamas joks mokestis ir neatlyginamos jokios išlaidos.

4 straipsnis

1. Išskyrus atvejus, kai šis protokolą nustato kitaip, Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties ir prie jos pridėdamo Protokolo dėl Teisingumo Teismo statuto nuostatos, taikytinos, kai Teismo prašoma priimti preliminarų nutarimą, yra taikomos ir procesiniams veiksams aiškinant 1 straipsnyje nurodytus teisės aktus.

2. Teisingumo Teismo darbo reglamentas prireikus yra pritaikomas ir papildomas pagal Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 188 straipsnį.

5 straipsnis

Šį protokolą pasirašiusios Valstybės turi jį ratifikuoti. Ratifikavimo dokumentai deponuoja Europos Bendrijų Tarybos generaliniam sekretoriui.

6 straipsnis

1. Kad šis protokolą įsigaliojotų, jį turi ratifikuoti septynios valstybės, kurioms galioja Romos konvencija. Šis Protokolą įsigalioja pirmą mėnesio dieną paėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai paskutinė tai padariusi valstybė deponuoja savo ratifikavimo dokumentą. Tačiau jei 1988 m. gruodžio 19 d. Briuselyje sudarytas Antrasis protokolą, suteikiantis Europos Bendrijų Teisingumo Teismui tam tikrus įgaliojimus aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą

pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje, įsigalioja vėliau, šis protokolą įsigalioja Antrojo protokolo įsigaliojimo dieną.

2. Kiekvienas ratifikavimas po to, kai šis protokolą įsigalioja, įsigalioja pirmą mėnesio dieną paėjus trims mėnesiams nuo ratifikavimo dokumento deponavimo, jeigu tai Valstybei yra įsigaliojęs Romos konvencijos ratifikavimas, priėmimas ar patvirtinimas.

7 straipsnis

Europos Bendrijų Tarybos generalinis sekretorius pasirašiusioms Valstybėms praneša apie:

- kiekvieno ratifikavimo dokumento deponavimą;
- šio protokolo įsigaliojimo datą;
- kiekvieną paskyrimą pagal 3 straipsnio 3 dalį;
- kiekvieną pranešimą pagal 8 straipsnį.

8 straipsnis

Susitariančiosios Valstybės Europos Bendrijų Tarybos generaliniam sekretoriui pateikia savo įstatymų nuostatų, dėl kurių 2 straipsnio a punkte reikia iš dalies keisti teismų sąrašą, tekstus.

9 straipsnis

Šis protokolą galioja tol, kol Romos konvencija galioja jos 30 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

10 straipsnis

Kiekviena Susitariančioji Valstybė gali prašyti keisti šį protokolą. Šiuo atveju Europos Bendrijų Tarybos Pirmininkas sušaukia konferenciją dėl keitimo.

11 straipsnis

Šis protokolą, parengtas vienu originaliu egzemplioriumi airių, anglų, danų, graikų, ispanų, italų, olandų, portugalų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, visi dešimt tekstų yra autentiški, deponuojamas Europos Bendrijų Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose. Generalinis sekretorius kiekvienos jį pasirašiusios Valstybės Vyriausybei nusiunčia patvirtintą kopiją.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį protokolą.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt aštuntų metų gruodžio devynioliktą dieną Briuselyje.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]

BENDROS DEKLARACIJOS

Bendra deklaracija

Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Portugalijos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės,

pasirašydamos Pirmąjį protokolą dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijos aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje,

siekdamos užtikrinti, kad ši Konvencija būtų kuo veiksmingiau ir kuo vienodžiau taikoma,

pareiškia esą pasirengusios, bendradarbiaudamos su Europos Bendrijų Teisingumo Teismu, organizuoti keitimaši informacija apie teismo sprendimus, kurie yra tapę *res judicata* ir kuriuos, vadovaudamiesi Konvencija dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, yra priėmę minėto protokolo 2 straipsnyje nurodyti teismai. Šis keitimasis informacija yra toks:

- kompetentingos nacionalinės institucijos Teisingumo Teismui siunčia 2 straipsnio a punkte nurodytų teismų priimtus sprendimus ir 2 straipsnio b punkte nurodytų teismų priimtus svarbius sprendimus,
- Teisingumo Teismas šiuos teismų sprendimus klasifikuoja ir kaip dokumentus naudoja savo tikslams, be to, prireikus rengia ypatingos svarbos teismų sprendimų santraukas, jų vertimus ir viešą skelbimą,
- Teisingumo Teismas Valstybių, šio Protokolo šalių, kompetentingoms institucijoms, Europos Bendrijų Komisijai ir Tarybai siunčia dokumentinę medžiagą.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Bendrą deklaraciją.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt aštuntų metų gruodžio devynioliktą dieną Briuselyje.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]

Bendra deklaracija

Belgijos Karalystės, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Airijos, Italijos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Nyderlandų Karalystės, Portugalijos Respublikos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės Vyriausybės,

pasirašydamos Pirmąjį protokolą dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijos aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje,

atsižvelgdamos į Bendrą deklaraciją, pridamą prie Konvencijos dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės,

siekdamos užtikrinti, kad ši Konvencija būtų kuo veiksmingiau ir kuo vienodžiau taikoma,

pasiryžusios neleisti, kad šios Konvencijos aiškinimo skirtumai trukdytų ją vienodai taikyti,
reiškia nuomonę, kad kiekviena Valstybė, tapdama Europos Bendrijų nare, turėtų prisijungti prie šio Protokolo.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Bendrą deklaraciją.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt aštuntų metų gruodžio devynioliktą dieną Briuselyje.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]

ANTRASIS PROTOKOLAS,**Suteikiantis Europos Bendrijų Teisingumo Teismui tam tikrus įgaliojimus aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje**

EUROPOS EKONOMINĖS BENDRIJOS STEIGIMO SUTARTIES AUKŠTOSIOS SUSITARIANČIOS ŠALYS,

KADANGI, deponavus septintą ratifikavimo, priėmimo arba patvirtinimo dokumentą, įsigalios Konvencija dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateikta pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje (toliau - Romos konvencija),

KADANGI Romos konvencijoje nustatytoms taisyklėms vienodai taikyti reikia, kad būtų sukurtas jų vienodą aiškinimą užtikrinantis mechanizmas, ir kadangi tuo tikslu dar iki tol, kol Romos konvencija įsigalios visoms Europos ekonominės bendrijos valstybėms narėms, Europos Bendrijų Teisingumo Teismui turėtų būti suteikti atitinkami įgaliojimai,

NUSPRENDĖ sudaryti šį Protokolą ir šiuo tikslu savo įgaliotaisiais atstovais paskyrė:

[Valstybių narių paskirti įgaliotieji atstovai]

KURIE, susirinkę Europos Bendrijų Taryboje ir apsiskeitę tinkamai įformintais ir patvirtintais įgaliojamaisiais raštais,

SUSITARĖ:

1 straipsnis

1. Europos Bendrijų Teisingumo Teismas Romos konvencijos atžvilgiu turi jurisdikciją, suteiktą jam 1988 m. gruodžio 19 d. Briuselyje sudarytu Pirmuoju protokolu dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijos aiškinti Konvenciją dėl sutartinėms prievolėms taikytinos teisės, pateiktą pasirašyti 1980 m. birželio 19 d. Romoje. Taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų Teisingumo Teismo statuto ir Teisingumo Teismo darbo reglamentas.

2. Teisingumo Teismo darbo reglamentas priteiktas ir papildomas pagal Europos ekonominės bendrijos steigimo sutarties 188 straipsnį.

2 straipsnis

Šį protokolą pasirašiusios Valstybės turi jį ratifikuoti. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Europos Bendrijų Tarybos generaliniam sekretoriui.

3 straipsnis

Šis protokolas įsigalioja pirmą mėnesio dieną praėjus trimis mėnesiams nuo tos dienos, kai paskutinė tą formalumą atlikusi pasirašiusioji Valstybė deponuoja savo ratifikavimo dokumentą.

4 straipsnis

Šis protokolas, parengtas vienu originaliu egzemplioriumi airių, anglų, danų, graikų, ispanų, italų, olandų, portugalų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, visi dešimt tekstų yra autentiški, deponuojamas Europos Bendrijų Tarybos generalinio sekretoriato archyvuose. Generalinis sekretorius kiekvienos jį pasirašiusios Valstybės Vyriausybei nusiunčia patvirtintą kopiją.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį protokolą.

Priimta tūkstantis devyni šimtai aštuoniasdešimt aštuntų metų gruodžio devynioliktą dieną Briuselyje.

[Įgaliotųjų asmenų parašai]